

Ex/CBCS/UG/GE/1.17/2018

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2018

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT (GE)

[Sanskrit Grammar & Comprehension]

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

1. Join the underlined words in Sandhi (any *three*) : 1×3=3

निम्नरेख पदशुनिर सन्धि करु (येकुने तिनटि) :

(a) आदु एव शास्त्रार्थु ज्ञातव्यः।

(b) ग्रामे अत्र विद्यालयुऽस्ति।

(c) आर्तत्राणाय वः शस्त्रं न प्रहर्तुम् अनागसि।

(d) मानः हि महतां धनम्।

(e) गगने पूर्णः चन्द्रु भाति।

2. Disjoin the Sandhi of the underlined words (any *three*) :

1×3=3

निम्नरेख पदशुनिर सन्धिविच्छेद करु (येकुने तिनटि) :

(a) अन्वयः क्रियताम।

(b) न प्रभातरलं ज्युतिरुदेति वसुधातलात्।

(c) कीर्तिर्यस्य स जीवति।

[Turn over]

[2]

(d) अहिंसा परमो धर्मः।

(e) महाञ्जयः लभते।

3. Account for the case-ending (any five) : $1 \times 5 = 5$

सकारण कारक-विभक्ति निर्णय करो (येकोनो पाँचटि) :

(a) अम्भो बालक! इहागच्छ।

(b) शिष्यः मासं व्याकरणं पठति।

(c) रामः श्यामम् अभिक्रुध्यति।

(d) स मह्यं शतं धारयति।

(e) पित्रा साकं पुत्रः विद्यालयं गच्छति।

(f) मशकाय धूमं देहि।

(g) मनुष्यः सर्पाद् बिभेति।

4. Give resulting forms (any three) : $1 \times 3 = 3$

निष्पन्न रूप दाओ (येकोनो तिनटि) :

(a) परि त्यज् + ल्यप्

(b) सेव् + शानच्

(c) कुन्ती + ढक्

(d) आ गम् + क्त (पुं. प्रथमैकवचने)

(e) गम् + शतृ (स्त्री. प्रथमैकवचने)

5. Identity the genders of the following words with reasons (any three) : $1 \times 3 = 3$

निम्नलिखित शब्दগুলির कारणसह लिंग निर्णय करो (येकोनो तिनटि):

बुद्धि, कलत्र, सम्पद्, गमन, देवता।

[Turn over]

[3]

6. Translate any *two* of the following passages into sanskrit :

2.5×2=5

নিম্নলিখিত যে কোন **দুটি** অনচ্ছেদ সংস্কৃতে অনবাদ ব :

- (a) Two friends took a journey through a forest. On the way they saw a bear approaching them.
- (b) In ancient times, there was in the country of Kalinga a city, *Śobhāvati* by name. The city was ruled over by Pradyumna who was known for his great powers and strength.
- (c) The rich man devoted himself to the service of the poor. He did not live in luxury, but he died in peace.

7. Read the following passage carefully and answer the following questions in simple sanskrit. 8

নিম্নলিখিত অনচ্ছেদটি ভালোভাবে পড় এবং প্রশ্নগুলির উত্তর :

সংস্কৃতে লেখ

कस्मिंश्चिदधिष्ठाने ब्रह्मदत्तनामा ब्राह्मणः प्रतिवसति। स च प्रयोजनवशाद् विदेशं प्रस्थितः। स्वमात्राभिहितः यद् वत्स कथमेकाकी व्रजसि? तदन्विष्यतां कश्चिद् द्वितीयः सहायः। स आह —अम्ब मा भैषीः। निरुपद्रवोऽयं मार्गः। कार्यवशादेकाकी गमिष्यामि। अथ तस्य निश्चयं ज्ञात्वा समीपस्थायाः पुष्करिण्याः सकाशात् कर्कटमादाय मात्राभिहितः वत्स अवश्यं यदि गन्तव्यं तदेष कर्कटोऽपि सहायः। एनं गृहीत्वा गच्छ। स च त्वं कर्पूरपुटिकामध्ये निधाय प्रस्थितः। अथ गच्छन् ग्रीष्मोष्मणा

[Turn over]

[4]

सन्तप्तः। अतः कंचिद् वृक्षमासाद्य प्रसुप्तः। अत्रान्तरे
वृक्षकोटरान्निर्गत्य कश्चित् सर्पः कर्पूरगन्धाकृष्टः तत्पुटिकामुन्मोच्य
तद् भक्षयन् कर्कटेन व्यापादितः। अतः सत्यमभिहितः मम मात्रा
यत् पुरुषेण कोऽपि सहायः कार्यः नैककिना गन्तव्यमिति।

- (क) विदेशे यात्राकाले ब्रह्मदत्तः मात्रा किमुपदिष्टः? 2
- (ख) पुत्रः मातरं किं प्रत्युवाच? 2
- (ग) तस्य माता पुत्रेण सह कं प्रेरयामास? 1
- (घ) कर्कटेन कथं तस्य उपकारः कृतः? 3